

Viljandi Koolinoorte Looduskaitse Rahvaülikooli tööst.

Viljandi Koolinoorte Looduskaitse Rahvaülikool asutati 1976.a. sügisel eesmärgiga aidata ellu viia NKP XXV kongressi poolt püstitatud ülesandeid koolide õppe- ja kasvatustöö kvaliteedi tõstmisel. Eriti on lähtutud L. Brežnevi ettekandest NKP XXV kongressil, põhimõtteid: "... õhustada loodust, aidata loodusel täielikumalt näidata oma elustavat jõudu. On niisugune lihtne ja kõigile tuntud väljend õitsev maa".

"Sisendada töötajale, eelkõige noorele põlvkonnale, nõukogude patriotsmi ja sotsialistliku internatsionalismi ideid, uhkusetunnet Nõukogudemaas, meie kodumaas üle."

"... õpetada oma teadrioste iseseisva täiendamise ning teadusliku ja poliitilise informatsiooni tulvas orienteerumise oskust". Meie koolides on õpilasi, nende hulgas ka Eesti Looduskaitse Seltsi noorliikmeid, kellel on suur huvi ja tahe tegeleda looduskaitsega. Koolide pedagoogidele on selles töös abi vaja. Kuna rajoonis pole looduseõprade maja, kes ülerajooniliselt seda tööd organiseeriks, siis asutati EESV Looduskaitse Seltsi Viljandi ja Suure-Jaani osakond, kooskõlastatult Viljandi Rajooni Täitevkomitee Haridusosakonnaga ja ELKÜ Viljandi Rajoonikomiteega, ülerajoonilise Viljandi Noorte Looduskaitse Rahvaülikooli Viljandi linna. Rahvaülikooli töö juhtimise abistamiseks moodustati nõukogu, mille esimeheks on personaal-pensionär Orest Niinmäe, liikmeteks: Haridusosakonna koolide inspektor Vaino Ennalo, ELKÜ Viljandi Rajoonikomitee instruktor Kulli Frey, Viljandi Metsamajandi insener Mati Vanatoa, Viljandi Koduloo-muuseumi teadur Tea Kula, Viljandi V Keskkooli bioloogia õpetaja Iivi Helves, Olustvere Sovhoostehnikumi õpetaja Ilmar Jõesoo, Eesti Looduskaitse Seltsi Viljandi Osakonna esimees Hardu Toomet ja Suure-Jaani osakonna esimees Kaljula Koppel. Nõukogu kaasabil komplekteeriti koolide bioloogia-õpetajate suunamisel Rahvaülikooli õppijad 22 koolist, 212 VII ja VIII klassi õpilast (3 koolist ei ole õppijaid). Õppeprogrammi koostas Looduskaitse Rahvaülikooli Vabariikliku Nõukogu esimees Jaan Ellart ja õppeplaani Orest Niinmäe. Õppetöö eesmärgiks seati avardada õpilaste teadmisi, kasvatada koolidele looduskaitse aktiviste ning lugupidamist looduskaitse tegelaste vastu. Eriti seeläbi, et rahvaülikooli õppejõudeks suunab Eesti Looduskaitse Seltsi

Vabariiklik juhatus nimekad teadlased ja eriala spetsialiste.

Õppeprogrammi koostab: [7] Üldloengud kõigile kuulajatele 4 korda õppeaastal.

II Muviala seminar - õppused gruppidele

III Koolisisesed õppused kooli loodusõprade ringi tšõ kaudu

IV Iseseisvad ja kollektiivsed tšõd.

V Lõpukonverents. *Loodus - elu ja kultuurimälestus*
Puhtu rannas - *See sümboolne võitlus*
 Peamine üldõppus toimus 15. oktoobril 1976, mil Jaan Bilart esines üllatavate ettekannetega looduskaitse mõistest, biosfäärist ja ökosüsteemist.

ENSV Noorte Loodusõprade Keskaja metoodik Ann Sillaots juhendas loodusvaatluste tegemist ja bioloogia-alaste uurimistööde koostamist. [7] Teisel õppusel 9. novembril 1976 esines Tallinna Polütehnilise Instituudi insener Enn Loigo veekaitsest, Velli Kasemets Tallinnast tutvustas looduskaitsealaseid seadusi ja Nõukogu esimees Orest Niinemäe kõneles looduskaitsest kui kommunistliku kasvatusvahendist.

Kolmandal õppusel 3. jaanuaril 1977 ENSV Laste Ekakursiooni ja Turismi Keskaja metoodik Laine Linnus oma ettekandes andis juhendeid kodu-uurimiseks, ettekannete koostamiseks ja nende esitamiseks rajooni konverentsil ettekandmiseks. Ka esitas ta nõudeid traditsiooniliste rahkade "Tere sügis", "Jäljed lumel" ja "Kohtumine kevadega" korraldamiseks. Orest Niinemäe teenaks oli "Heakorrasus ja kodumõrus - meie kohustus, meie moraalse palge ja ilumele peegelpilt".

Neljandal ülerajoonilisel õppusel 24. märtsil 1977.a. oli põhiprobleemiks metsandus, millest kõneles Eesti Põllumajanduse Akadeemia professor Indel Laas. Urve Haugi teenaks oli "Seened - suured lagurdajad ja Viljandi muuseumi teadur Tea Kõlma tutvustas ravim- ja maitsetaimi ning juhendas nende kogumist.

Seminar-õppuste ülesandeks oli muviala gruppides abistada ja juhendada õpilasi kodu-uurimisel tšõ, loodusvaatluste tegemisel ja bioloogia-olümpiaadi tšõde koostamisel.

1. veebruaril 1977. tšõtati 3 gruppi:

I grupis tegeldi taimekaitse probleemidega Viljandi Koduloomuuseumi teaduri Tea Kõlma juhendamisel.

II grupi teenaks oli "Loomastikukaitse", kus oli õppejõuks Eesti Nõukogude Entsüklopeedia teaduslik toimetaja Ude Roosmaa.

Ülestõusmine juhatamisel

XII gruppis oli arutluse all haljastuse ja hoonetustase probleeme ning anti juhendit konverentsil "Loodus- ajaloo- ja kultuurimälestisena" ettekannete koostajaille

4. märtsil 1977 korraldatud seminar-õppesal koostis NSV Seotud ja Rahvaliku Instituudi ornitoloog Heinrich Veronika tutvustas värvi- diapansitiivide abil uude liinvaliiki. Sellele järgnes esavõistlus, individuaal-võistluste võitjaks "Kõs vanaid uude liiki", kelle nimelisi teistmoodi 26 liiki piiti ja iga võistluse võitis selle järel nähtud liinid uude võistluskoostis:

27 punkti said	-	2 õpilast	2 Saigana P.-I.K
26	-	4	3 Pusa P.-U.K, 1 Mäe Kõrs
25	-	6	3 - " - 2 Põlma Kri ja 1 Raudna S.-U

Võitjatele järgnes koostis ornitoloogide juhendamisel Eesti Loodusuurijate Seltsile vastuvõtmisajalide aastatööks.

Rahvalikooli kuulajaid tegelised loodusevastandusega Koostis looduseõppede loomajaga liinis 24 ja Eesti Loodusuurijate Seltsile 16 õpilast.

surevaluajast

Kõhmet Elvaest seltsil, kui ka hoonetustide valmistamiseks ja ravitööde tegemise organiseerimiseks veel ei ole.

Rahvalikooli kuulajad võrreldakse 34 uurisest 34 bioloogia õppes-
adile, millest 8 kanti ette 15.aprillil Rahvalikooli konve-
rentsil "Loodus - ajaloo - ja kultuurimälestisena."

*Reprovis au-
tant 30 kood*

Konverentsil arutatakse Viljandi Rajoonikoolis 2 kooli Jüri Saarik määris, et konverentsiga tähistatakse Suure Isatriist-
liku Oktoobrirevolutsiooni 60. aastapäeva, kuni V.I.Lenin meie
riigi loomiseleil kirjutas alla 193 loodusekaitse-ajale dekree-
dile. Samuti tähistati konverentsiga 1.märtsil 1977.a. NSV Liidu
koostis hoonet "Ajaloo- ja kultuurimälestiste aastat". Kõrvaldus
õilas veel Viljandi Rajooni Kõrvalduskoostis juhataja Eduard Prall
ja andis 2 õpilasele ja 100le õpetajale koostis Rahvamajanduse
konverentsi koostis. Eesti Loodusuurijate Seltsil Viljandi
koostis juhataja Marie Saarik on sõnastanud tšias tabliidid
looduseõppes ja andis uutele koostisile riigimäärleid.

Koostis koostis:

1. Tšias minevikus ja olevikus - Hille Palatu, Palatu S.-kl. Kool.
2. Looduskaitses all olevaid piliidid Viljandi rajoonis -
Aili Kõrvald, Viljandi V Kool.
3. Viljandi liinid piliidid - Tarmo Vaalme, J. Kõrvald min. Viljandi
IV Kool.
4. Suure Isatriist - Marie Saarik, Põlma S.-kl. Kool.

*Koostis
looduseõppes
õppesal
määrleid
honor*

5. Polli park - Terje Soots, Nuia Keskkool.
6. Abja Keskkooli pargi puid - Anna Lepland, Abja Keskkool.
7. Lilled rahvatraditsioonid - Kaja Pind, Kõrretna Sekl. Kool.
8. Suislepa loodus - Aarne Seeman, Suislepa 8-kl. Kool.

Vilis esimest 1884 ositati vabariiklikule konverentsile teemal "Meie kodumaa NSV liit". mis ranti ütle a

Konverentis rääkides oli temaatiline näitus. Kõigile osalejatele ja sõnavõtjatele anti Rahvaliidu poolt lilli. Konverentis
lõpul andis Nõukogu esimees *Orest Nikheus* 151 õpilasele rahvaliidu lõputunnistused.

Lõppeks tuleb öest Niineme tšellil looduseõpru osa võtta
järgmisel õppeaastal avatavast kooliõrte looduskaitse rahvõllikoolist,
mis on uue programmiõ.

Konverentsi 155 jäänvõistati Eesti Looduskaitse Seltsi fotograafi Hillar Uusi poolt.

See konverents oli meile esimene, kuid siiski õnnestus hästi. Konverentsist võttis osa üle 300 õpilase ja õpetaja ning lisaks lastevanemaid ja teisi küllalisi.

Kodu-uurijad } 23.-24. aprillil Päike
Nabariinalnal konverentser. Ilina kodumaa
NSR Lühikese ~~kodumaa~~ itte-~~s~~-lühikese C Rii
Võimendi Koolnõrde Põlvkonnakoolist
Oarõhtat, lilledest Sessioonid
ittekannetega.

6. 8. märts 1977. Pärnamund
~~17. 11~~
 formaand naarte loodussopraade subarakti-
 luse raskataluast rötte om 28 raski-
 naart, allidast 21 olid ~~Rat~~ Raski-
 naart oarotgaet. Peratu 3-4. kooli
 opilane Kull ~~Rat~~ Lepin esnes
 etteandega. Wargeli Koolinaarte looduse
 naart ~~Rat~~ Raski-
 naart

17. marr 1977. Formus ~~puumia~~ laskuiston
Reisimiehen Votso pimeä neste. Reisimiehen
jälkeä, kas. ruus. ja ette haneland ja ~~haneland~~
nastat ¹⁷ vinttiinest, kas. ruus. ja ette haneland
haneland. (ruus. ja ette haneland). Haneland haneland
haneland ja ette haneland. Reisimiehen